

ХҮН БҮХЭНД ХҮСЭД ЦУУРЛАХ

Коммунистическэ хүмүүжүүлгэдэ литературын үүргэ тухай

СОВЕТ ГҮРЭНЭЙ хүгжэлтын алишье шатаданын литературы, искусство хадаа ажалшадые коммунист ёһоор хүмүүжүүлхэ түгээ эзбэсг ходооло байһан, мүн манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулаха хэрэгтэн парти, правительствын найдамтай туһалагшан байха юм. Искусство, литературын али бүхы халбаридань бин болоһон олон мянган гайхамшаг зохиолууд, мүн эдэ зохиолуудые уншан дууряжа хүмүүжээд, хэдэн үеын совет эрхтэдэй обществын түрүү гзшүүд болоһон ушар энээн тухай эли тодоор гэршэлнэ. Совет уран зохиолшодой үмэнэ байгаа литературын зорилгоууд саашаадаа угаа хүндэтэй, хариуцагатай. «Коммунист» журналы 7-дохи номо толилогдоһон «Литература, искусство шэнэ амжалтанууд тээшэ» гэһэн статья соогоо Н. С. Хрущев энэ ушарые илангаяа онсолон тобиолгоһон байна. «Узэл сурталыг хүдэлмэрн ябуулхада, партиин хэрэглэдэг олон арга эзбэсгүдэй дундаһаа литература, искусствын

Литература ба искусство хүжөөлгэдэ шэлгэлэ гэхэдэ—арад зоной ажабайдалтай тэрэнэй холбоо барисаае хүмүүжүүлхэ, социалист байдлаар баялаг байһан ба олон янзын байһанын үнэн зүйлээр, уран найхангаар харуулха, шэнэ, бодото коммунист юмны зорилготойгоор, тодо найнаар зураглан харуулха, обществын урагшаа дабиалдаадаа хэдэг бүхы юмны элишлэлэн сохио зорилго болоно.

КПСС-эй Программын проектнээ

ежэ удха шанартай байһые эндэ онсолон тэмдэглэхэ хүсэлтэйб. Литература, искусство гэшэе хүн зоной ухаан мэдэрэлдэ айнабар хүсэтэйгөөр нүлөөлэн, зүрхэ сэдхэлынь долоолуудга, найн найхан ажал, хүндэтэ нүхэд, ябуулнат гэжэ хэлэхэ ойтойб.

«Литература, искусствын эрхим зохиолуудтай танилсахадаа, хүн зоной ажабайдалыне зүбөөр ойлгоно, тэрэнэ яажа зүбөөр хубилгаха гэжэ хурана, түрүү үзэлнүүдыне шуудалан абана, тини заахан үхибүүнэй дуугаржа нурижа байһандал, өһөдөөшье мэдэн оборонгуйгөөр зан абарья, үзэл бодолоо тохоруулан бүрдүүлнэ».

Урагшаа хүгжэхэ үргэн харгытай эрхим түрүү зүйлүүдыне, совет хүнүүдэй хүсэдэг, ханадаг зүйлүүдыне өөрынгөө дүрэ образуд дотор уран аргаар харуулхадаа, нүгөө талаһаа манай саашанхи хүгжэлтэдэ наад тобо болодог, манда харша зүйлүүдыне буруушаахадаа, литература болбол хүнүүдыне үзэл сурталыг зан заншалай, уран найхан талар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадласана, ухаан сэдхэлээр түгэлдэр, али тэгшээр хүгжэһэн хүнүүдыне бүрдүүлэн ургуулха хэрэгтэ тулална. Манай орон дотор үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха үе шатада, коммунист ёһонтой хүнэй манай хараһаар байтар бин боложо байһан мүнөө үелэ литературын нийтын удха шанар онсо ежэ болобо. Арад зоной хэзээ хэзэйнхэйгээ хурагуйгүе эрлэтэ литературынгаа үмэнэ табина. «Хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлыне бүрдүүлэгшэдэ» байгааһа уран зохиолшодой бөөлүүлхэ зорилгонуудын хэзээ хэзэйнхэйгээ хүндэтэй, хариуцагата хэтэй болоһонх. Тэдээр манай үе сагай нур жахалангыне уран найхан аргаар яларса тодорсо харуулха уялгатай. КПСС-эй шэнэ Программын толилогдоло, эдэ зорилгонуудын бүри ежэ болобо. Бүхы совет арад тус Программын проектнээ зүбшэн хэлсэжэ, газар дэлхэй дээрэмнай амгалан тайбан, жаргалта найхан байдалыг тогтон мандаха байһынь найшаана.

ОИРЫН ХОРИН жэлэй туршада ямар амжалта туулаха ёһотойбинд гэжэ харуулха зуураа, КПСС-эй Программын проект совет хүн бүхэндэ абари зан, аруун сэдхэлэй талаар хурагуйгүе эрлэтэ табина. Тини коммунизм байгуулагшын абари зан, аруун сэдхэлынь бадаруулан бүрдүүлхэ хэрэгтэ аһан шадалаараа туулаха ёһотой уран зохиолшод, искусствын хүдэлмэрлэгшэдэ айнабар ежэ эрлэтэ табигданаһын ойлгосотой. Шэнэ байдал зохион байгуулагшын шэнэ шанарыне совет хүн бүхэндэ бүрдүүлэн бин болгохо, «олон миллион хүнүүдэй баярлахы, зоригжохо эшэ-үн-

рядай хүдэлмэри-шэн анги тухай жүжэг табяагүй. Энэ-нине ханаа амархан тээсэжэ байхаар аал? Юрэ хүдэлмэ-

ришэдэй байдалыне республикын зохиолшод тон багаар харуулна. Заводой хүдэлмэришэдэй, ой модонхой промысленностини хүдэлмэришэдэй, геолог, шахтернуудай ажал хүдэлмэрини прозо, поэзидэ-шье тон багаар зурагладана.

КОММУНИС ажалыг түлөө хүдэлмэри мүнөө үеын гайхамшаг үзэгдэл мүн гэжэ хэлээрэ хилбарханаар ойлгуулжа болохо. Гэтэр энэ-нине искусствын, тусхайлбал, литературын уран аргуудай хүсөөр зураглан харуулаад, энэ хүдэлмэри үнэ-хөөрөө гайхамшаг найхан зүйл гэжэ хүн бүхэниие үнэншүүлээд, сэдхэл зүрхынь дололгон хүдэлгэхэ гэшэе тон шуухала, тон нонин байна бшуу.

Промышленности-да болон хүдөө ажахыда ажал хүдэлмэрини шэнэ гуримар эмхидхэхэдэ, хүн зоной үдэр бүрин ажалда шэнэ зан заншалнуудай бин болоходонь, хүн зоной ухаан бодолынь хубилдаг, манай үеын хүнэй абари зан ондоо боло-

дог. Коммунист ёһонтой зан заншалай ингэжэ бин болохыне харуулха, литературын уран аргаар тэрэниие батдахыда гэшэе республикыннай уран зохиолшодой хүндэтэй зорилгонь мүн.

Энэ зорилгыне шиндэхын тулада, манай үеын нур жахаланта байдал зураглахын, коммунизм байгуулагшын совет хүнүүдэй найн найхан ашагабыае харуулхын тулада уран зохиолшод совет хүнүүдэй ажабайдалыне эрхим найнаар мэдэжэ, ажаадаа, ходоодо хүн зон соо байжа, коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадласа ёһотой.

Бүхы үзэһэн, дуулаһанаа ямаршыне бодолгүйгөөр харуулха бэшэ, үзэгдэлнүүдэй халхирхай наагуурхине тэмдэглэжэ бэшэ, гоё гоё үгзүүдыне ушар удхгүйгөөр ормоглохо бэшэ, харин хүнүүдэй хуби заяа, абари зангыне гүнзэги саагуур уран аргаар ухамайлха гэһэн зорилго зохиолшодой үмэнэ табигдана. Энэ зорилгын бөөлүүлэгдэл лэ уран зохиолшод нийтэ ежэ удха шанартай боложо шадаха байна. Энэ эрлэтэ тон эли, тэрэниие дахин дахин тайлбарилһанайшыне хэрэггүй гэжэ ханахаар. Гэбшье мүнөө жэлдэ гарһан «Байгалай толон» журналыг гурбан номо толилогдоһон прозын олонхи зоной. Бүхы эрхим зүжэгүүдыне бурят ажалшад хаража үзэхэ дуратай. Зүгөөр түб газараархинай бэшэһэн эрхим зүжэгүүдыне баяхатаа хамта, республикын байдалһаа абажа, эндиш драматургнуудай зохиолон найн зүжэгүүдыне олоор табигдаһан, театрай коммунист хүмүүжүүлгэдэ улам ежэ нүлөөтэйгөөр хабаадласада болохо, арад зонойгоо дунда улам хүндэтэй болохо бээлэй. Арад зонойгоо ажабайдал харуулха гэһэн эрлэтэ нэн түрүүндэ нууаг байдаг нутаг оронойгоо байдалыне харуулха гэһэн удхатай бшуу. Энэ зүйлыне зохиолшоднай мартахы ёһотой.

Бурят драмын театр, энэ талаар нэгэ бага дээрэ байдалтай. Бурят драматургнууд шэнэ зүжэгүүдэ тинишэн абаашадаг. Тээд энэ театрайшье ажабайдалыне гүйсэд дүүрэнээр харуулаа гэжэ хэлэхын аргагүй. Республикын колхозуудай ажабайдал харуулан зүжэгүүдыне драматургнуудай жэлдэ жэлдэ бэшэдэг. «Эхэнхидэ» эдэнэ найн зүжэгүүд байжа, хүн зоной баярлуулдаг. Гэбшье олон жэлэй хугасаа соо республикын драматургнууд Бурят

В. Найдаков.

Парти хадаа литературын, искусствын, соёл культурын халбаран хүгжэһын түлөө, хүн бүхэнэй бэйлг шадабарини хүсэд дүүрэнээр бадарха бүхы арга боломжо олгохын түлөө, бүхы ажалшадые эстетическээр хүмүүжүүлхын тулада, гоё найханыне арад зоной эрхим гэгшээр ойлгодог ба культурина дадал заншалтай болохыне тулада саг үргэлжэ ханалаа табина байха.

КПСС-эй Программын проектнээ

ТҮҮХЭТЭ СҮЕЗДЫН УРДА

Бидэ мүнөө айнабар гүн ежэ удха шанартай үдэрнүүдэ ажаһуунабди.

Хүн түрэлтэнэй анханһаа хойшо хүсэдэг зол жаргалта байдалыг түсэб үлгэр түүхэдэ бэшэ, харин нааар Кремль соо Коммунистическэ партиин XXII съездын үзэмжэдэ табигдахаа байна.

Манай орон дотор коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулгада хүн бүхэн өөрынгөө ажааар хубитаяа оруулхыне хүсэнэ. Ажал бүхэн алдартай ха юм даа. Илангаяа хүнэй уран найханай ургалга хэлсэгүйгөөр дээшлэхэ байна.

Бидэ энэ үдэрнүүдэ манай республикын уран найха-

най, уран зохиолшод түдөөлгөшэд юу хэжэ, юу байдаг юм ааб гэһэн бодолод абтанан байгаабди.

Тинмэнэ зарим уран зохиолшодой, композиторнууд уран зургаатай хүдэлмэр газартай, байдаг байра ошожо хөөрэлдэбди.

Бидэе эрхмэй сүлөөг үнэлдэг зон. Дөрвө галтай фото зурагууд бэйлгэһэн хэжэ байһан лые харуулна.

«Партиин шэнэ Программа тухай юу бодонобта. Съездыне ямар бэлэгтэйгээр угтажа байнабта? асуудалда ежэ дуратайгаар, тобохоноор тэдээр юусабад.

РСФСР-эй габыата ажал-ябуулагша Б. Б. Ямплов манай асуухада, дээрэ нотогтой пианинаа хаагаад

«Коммунист партиин ашаар лэ би Хэмжигэ нотагай үгэтай айдлай хубуун байһанаа композитор боло-тороо ургаа һэм. Минин дуун, минин зохиол бүхэн лэ Коммунист партида. Эхэ орондоо зориулагданхай. Партиин шэнэ Программын проект уншахадаа бүри ехээр хүдэлхэ дура-мни хүрэнэ. Хатар дуунай ансамбл-да би «Амалда алдар соло» гэжэ ш-нэ сюитэ бэшэжэ дүүргэб. Мүн сим-фоническэ оркестрээр наадаха «Най-дэрэй поэмэ» бэшэжэ байнаб.

Эдэ хоёр зохиолоо партиингаа XXII съездэд зориулаб, — гэжэ Бау Базарович зүрхэе хүдэлгэн хэл-лээд, пианина дээрэ хургануудаа табихадань, гэр соом дахин хүгжэм зэдлэбээ.

Энэ шэнгэн абан уһанай урад-

Драматург Ц. Г. Шагжин мүнөө Бурядай телевиденин ахалагша ре-жиссёроор худална. Зүгөөр тэрэнэй олондо мэдэжэ болоһон «Будам-шуу», «Түрүүшын жэл», «Нэшхэл»

болон бусад зүжэгүүдыне бэшэһынь найн хананабди.

Харин мүнөө юу бэшэжэ байгаа юм ааб?

соогоо мүнөө үеын байдал харуулха, партиин табинан асуудалда шадаха зэргээрэ харюусаха гэжэ оролдоһон байнаб.

Энэ зүжигнэ Хоца Намсаравай нэрэмжэтэ Бурят драмын театрай нарын үе соо табигдаха. Энэ зүж-гэйнн табигдахада харагшад на-наммануудаа хэлэхэ бээ гэжэ най-дагана. Мүн пьесүүдэй шүлэгүүдыне сценэ дээрһэе уншахаар бэлдэхэл хэнб.

Съездын нэгдэхыне үе ямар нэгэн өөрынни жаргалта үдэр шэнгээр хү-лээнб — гэжэ Шагжин телевиденид бэлдэжэ байһан репетициин забна-рай үедэ хэлэбэ.

Эрдэм, ажал — эртөөнһээ

Хандагайн хургуулиин нэгэ-дхи классай багшуулай туршалгын участота хүдэлмэ-рилжэ байхынь хараа һэм. Тээд үхибүүдэй хуһан, шэнэ-һэн, наһан, үшөөһөн, улир, мойһон болон бусад модо-нуудые, нотагайгааа сэгс-набша, элдэб үбнэ түхэл шэн-жээрн танидаг болоһон бай-хадань гайхаа һэм.

Хэды яблонь, хэды улир байнаб? Улирын хэднээр олон бэ? — гэжэ Мария Про-копьевна багшуулаһаа хураа-һэн. Багшууд бултадаа хар-юусажа шадаха байгаа.

Багша үшөө ондоо бодолго үгэбэ: таригдана свёклын үрлэн горохынхиноо хэды хо-поогоор урид бултайдга бэ? Ба-ганууд баһал харюусажа ша-даа. Яровизаци хэлгэһэн хар-таабха минн таригдана ор-ходоо хэды хоног урид эдээшэ-дэг бэ, буртаг үбнэн ургамал-да ямар хоро хүргэдэг бэ, ш-ннисэ овёшоо, ячменьһээ, хара таряанһаа ямар илгаа-тайб, гэхэ мэтын газар таряа-ланда хабаатай элдэб асуу-далда нэгдэхэ классайхид то-ридологүйгөөр харюусадаг.

Ингэжэ олон жэлэй дүй дүршэлтэй багша Мария Про-копьевна Еремеева ерээдүйн хүдөөгэй ажалшадые шадама-рай хүмүүжүүлнэ, тэдэндэ эрдэмэй эхи эртөөнһээ ойл-гуулна.

Тэрэ багша үхибүүдыне үнэн зүрхэнһөө энхэрдэг. Нэгэтэ Валиа басаган үблөөд, хэб-тэрнһээ болохоёо болибо. Тинхэдэн Мария Прокопье-ва 3 хара соо өөрөө гэртэнэ ошодог, ном заадаг байгаа.

Нутагай Советэй депута-даар холо һунгаддаг М. П. Еремеева үе үе болоод лэ но-утагайхидта лекци уншадаг, парти, правительствын шинд-хэбэринуудтай холо танилсуул-даг. Мүнөө Мария Прокопье-ва партиин Программын, Ус-тавай проектнүүдыне ажалшад-та ойлгуулхын хойноһоо һахы һалаг оролдожо байһан үелөө.

В. Оноев.

Хорин аймаг.

Эдэбхи, үүсхэл, оролдол

тогтоолнуудай амараар дүүр-гэгдэжэ байһанаар һонирхо-дог бээлэй. Экономист мэргэ-жлэтэй Раиса Ефимовна нэн түрүүн ажалай бүтээсэ дээш-лүүлхэ, продукция өөрын үнэ сэнгыне хилдаруулаха асуудалуудта онсо анхарал хандуулжа, элирүүлэн дутуу дундануудаа усадхаха тухай предпрятия, организацинуудай хүтэлбэрлэгшэдтэй хөө-рэлдэдэг гуримтай.

Мелькомбинадай партиинна хиналтын комиссинуудай хүд-элмэрини шалгахаяа Раиса Ефимовна өөрынгөө үүсхэлээр эрээ һэн. Тинхэдэ партиинна хиналтын гурбан комиссинуудай хүдэлмэрид ежэ дутагдал элирүүлэ. Илангаяа үйлдбэ-рини оньһожоруулха, автома-

гэдин портгор нүхэр Бондарен-ко һонирхолтойгоор хөөрһэн ба-на. Мүн «Манай бригада» — партиин XXII съездэд — гэһэн урла лозунгинууд хадаатай.

Коммунист ажал тушаа асуудал-лаар зарлагдан теоретическэ конференцидэ наалһишад, хонишад, шубуушад, гахайшад, механизаторнууд сугарба. Мүн үбэд, хүг-шэдыне бин, Тэрэ үдэш хамта-да 250 хүн клубтаа эрээ.

«В. И. Ленин» коммунист ажал тухай» гэһэн элидхэд багша В. Г. Крюгоринына хэбэ. Удлань коммунист ажалай бригадануудай түүн эмхидхэгдэн тушаа бри-

тизацилгыне хинан комиссинуугаар ажл байба. Тус комиссийн лэгшэ В. Я. Костыри-гадана хэрэгтэ хай-гээр хандадаг байш-бусадыне дутагдалнуу руулэгдэб. Тинхэдэ комиссинуудай ажал эр-итэй хоёр үдэрэй гүнзэггүйгөөр танилса-най хүдэлмэрини бай-хайжаруулха зорилго КПСС-эй Октябрыскэ мой бюрогой заседни-гаар асуудал болжог-һан байна.

Партиин райкомой хүүлдэ мелькомбинд тэлбэрлэгшэд, парти-ганизаци штатнабэш-торай элирүүлэн ду-лануудыне усадхаха горьтой хүдэлмэри Жэшээлхэдэ, сортово-татагдадаг заводто и-ческа шэгнүүр, бусдэ рэлгэнүүд тодохдог.

Гадна нүхэр Черкэ гэрэгш нарын һүү-тийна эдэбхитэдэй дээрэ зүбшэн хэ-«Районной ажалшад ойлгууламжын боло-жүүлгын хүдэлмэри найжаруулха хэмжэ-хай» асуудал бай-эдэбхитэйгээр хэ-юм. Мүн хаяхан, гэжэ тосхондо агитэ-зүблөө үнгэргэсөө үе сагай түүхэтэ нүүд — КПСС-эй Уставай проектуу-темээр тэндхи гэрэ-нэрүүд, үбгэжөөд, һонирхолтой хөөр-үнгэргэһэн байна.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

Д. И.

П. САПУНОВОЙ ЗВЕНО ИИМЭЭР АЖАЛЛАНА

Хүйтэн хабар энээнхээ гүнзгийгөөр тарихаа болгохгүй. Хэбэр дулаан байгаа хаань, 6—8 сантиметр хүртэл гүнзгийгөөр тарихаа юм.

Тус звено квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэбэ. Энэний ашаар зунай туршада хоёр тээшний гурбан кувилтаци хэмэ, минеральна үтэжүүлгэ оруулаа. Эдэ бүгэдэн ашаар нукнуруза 4 метр үндэрөөр ургаа.

Орооно болохо нукнурузы «КНХ-3» комбайнаар, нөгөөн набаана болохо нукнурузы силос хурладаг комбайнаар хурлада. Бүхы ажалда оныон машина үргэнөөр хэрэглэгдэж, нэгэ центнер силосыг өөрын үнэ 14 мунган хүртэл химдаруулагдаа.

70 гектарай га бүрийнхэ 1.250 центнерхэ бага бэшэ буурсагтай нөгөөн набаана ургуулаа, 50 га талмай дээр гектархаа 70 центнер эдэшлэн орооно абахада гэнэ шнэ, бүри үндэр уялга П. Сапуновой звеногийнхид 1962 ондо бэлүүлхээр абанхай.

П. Сапунов КПСС-эй XXII съездын делегатаар хунгагдаа.

Зураг дээр: П. Сапунов.

ТАСС-эй фотохронико.

наар хэгдэмэ, хурьхэн сое уна, агаарай байдагын бүри зохид болгогдон байна. Гектар бүридэ 210 килограмм суперфосфат, 105 килограмм калийна даба шэнгэмэ, удаа тээнь бөрнийлхон, тарилгын удаа тээ хурьхэнэй элдүүлгэ хөхөн байгаа.

Тарилга хэгэ болзоорыг өхө анхаралтайгаар тогтоогоо. Орловскийн уярилда дан эртэ тарилга хэгэ үргэнүүднэ ургама гажуулаа.

П. Сапуновой звеногийн гол «нукнуруз» гэбэл, нолуу нукнуруза тау ургуулаа түрүү хийнхэ байнаар даа, нотагай байнхы эрхэ байдалаа даа абалсаа. Насга гүнзгийгөөр ажаллаа газарта руу таригдаа. Тэсэр дээрэ урдын хабар, гаршуула, нукнуруза тариха юм. Звеногийн тарилангаа хүсэ-үтэжүүлгэ. Хэбэр, бороотой бай-ушарха П. Сапуновой звеногийн хамта тээний хэвхэн ороон-ушарха хэвхэн ороон-ушарха. Энэний үтэжүүлгэ бай-

Тахья бүриһөө 96 үндэгэн

МУХАРШЭБЭР. (Телефонор абтаа). «Путь Ленина» колхозой шубуушад Матрена Леонтьева, Анастасия Коженина, гэгшэд оролдосотойгоор ажаллажа, даадг тахьянууддаа үндэгэ олоор абажа тушаагаа.

Тэдэнэр тахья бүриһөө жэлэй туршада 80 үндэгэ абажа гэнэ уялга-нуудыг абаан юм. Үн-гарын 9 харын туршада тахья бүриһөө 96 үндэгэн абтаа.

Шубуушадтай хайнаар ажаллахан дээрхээ тус колхоз жэл соо тушааг-

даха 90 мянган үндэгэний орондо 135 мянгыг тушаажа, тусбөө үлүүлэн дүүргэе.

— Жэлэй эсэс боло-тур үшөө 10 гара мянган үндэгэ абажа байхад, — гэжэ шубуушад мэдүүлнэ.

Д. Чулков.

Сабхишан

Улаан-Баатарай нэгэ үйлсэдэ түхэрэхэн зээрэмхэй мэтэ сонхотой бишыхан гэрхэн байдаг. Тэрэн сооноо бүхэл үдэртөө алхын абан эдэлжэ, ямаршьеб нөөдлэнги хоолойтой хүнэй.

Үндэр хадын оройгоор үрэй толон сасарна. Үрэ зүрхэнэйм оёроор үелсэнэйм дуран бадарна, — гэнэ аялга алхын абантай аянга тааран дуулдана.

Энэ Сэр-Од дуулана гэшэ. Тэрэний мэдэхгүй хүн энэ үйлсэдэнэй байхагүй. Аяар гурбан жэлэй саана түхэрэхэн зээрэмхэй мэтэ сонхотой гэрхэнэ табяад, алхын абаа таллангүй, хүн бүхэнэй гуталда гайхалтай түгөөр ула хада-жархидат гү, али шэб шэнэ, яларма түхэл оруулжархидат юм. Ула хадахада илангаа шадмар нэн даа: утанууд на-ританан хургануудаараа жэ-жэхэн хадаа абажа, нүдөө аянад шахуу хадажа байхы-хы харанан хүн бүхэн гайха-надаа тархиа нэжэрэн хуудат юм.

Тээд залуу хүбүүн ха юм. Сэр-Од гушашы үшөө хүрөө-дүй. Эрээн малгайгаа үмдөөд, булгайр хүүртгээ хэдэрээд, дуугаа дуулажа эхилхэднэ, ямаршьеб басаган хулгай нүд-дөөрөө харангүй гарадаггүй юм. Сабхишан гэжэ хэншье до-ромжолон бодологгүй: ямар-шье ажал хүндэтэй ха юм. Сабхишан ажал юугээрээ дутууб, хэлэжэ үгыт.

Имагтал гуталдаа гамгүй эхэ зон Сэр-Одыгэ найн тани-даг бэшэ, харин үхибүүд лэ тэрэнэй унаган нүхэднэ бай-ха даа. Тээдшье үдэрэй дүрбэн сагта архан бумбэгэ хашаа

соогуур эрыюулдэг үхибүүдэй гуталнууд хэээе бүрин бүтэн ябагша нэм даа... Хүн бүхэндэ адли халуунаар хандадаг нэн: хүгшэн, залуушье гэжэ ил-гахагүй, зүгөөр... Хэнэй сэдхэл-дэ нюуса байдаггүй, тиймэ-нээ Сэр-Одойшье сэдхэлдэ-инаг хайханаар ханагдадаг нэгэл хүнэй манай үйлсөөр үн-гэрдэг байхан ушар гайхал-гүйл.

Тэрэ Цэрэндүлмэ гэжэ нэр-тэй нэн. Залуухан эхэнэр аад, ханаата болохон сухигар са-ган шарайтай, гүнзгийгөөр хуулан уйтай харахан нүдэтэй бэлэй. Согтой хурса шарайтай гурбан бишыхан хүүгэдтэй нэн. Цэрэндүлмын нүхэр архида ороод, гурбан үхибүүтэй хам-гаа хаяад ябашааар үн-нэй — тиймэнээл Цэрэндүл-мын нүдэд уйтай бэшэ гү, тий-мэнээл залуухан шарайн су-хигар саган бэшэ аал. Гур-бан үхибүүдтэй ганса эхэнэртэ ажаһуухан бэлэн бэшэ даа. Тиймэнээ үдэр бүри шахуу хүүгэдтэйгээ гуталнуудыг ба-ррад Сэр-Одой түхэрэн сон-хотой гэрхэн уруу харгылна ха юм.

Цэрэндүлмын орожо ерэм-сээр, Сэр-Од дуугаа хурья-жа, тэдээр юуншьеб тухай эхэл удаан хөөрэлдэдэг нэн. Үдэр эрхэ бүри залуу сабхи-шан Цэрэндүлмэ инаг ду-лаанаар шэртэдэг боложо, үх-ибүүднэй гуталнууд түргэн лэ хахархай гэжэ бүтүүхэн шэб-шэжэ хуудат болоо нэн.

Бүри хаяаг харахтай гутал бариншьегүй, минн орол Цэр-эндүлмэ орожо эрэлдэг болоо. Тийхэднэ Сэр-Одой сэдх-хэдэ хайшаашьеб ойлогдо-шогүй мэдэрэл түрээжэ, гайхал-тай мэрэгэн, түргэн гарнуудын налга болошоондол боложо, алхын үнсэг хадааһаа оно-хоё болнод нэн.

Нэгтэ Цэрэндүлмэ Сэр-Одой ажаллажа байтар ороод:

— Мүнөөдэр гараг долоо, манайд үдэшлэн ороод га-

рахагүй гүт? — гэжэ гуйгаа нэн.

Үдэш болохы арай гэжэ хүлээн Сэр-Од шэнэ костомаа үмдөөд, болзоотой са-гаа Цэрэндүлмын гэрэй үүдэндэ зүрхсэни, эбдүүсэни бай-гаа нэн. Үүднэ тоншон са-суунэ:

— Сабхишанмай ерээ, — гэл-дэжэ хүүгэд шууялдан, баяр-тайгаар утгаба.

Цэрэндүлмэ хэлээ таһа ха-зама амтатай эдэ бэлдээд, стол дээрэ нэгэ шэл улаан ар-хи табигархиа. «Ямар арюу-хан эхэнэр гэшэб, хүүгэднэ ямар хөөрхөнүүд юм» гэжэ Сэр-Од уяран шэбшэжэ хуу-гаа нэн.

Энэ ушарай хүүлдэ Сэр-Одой түхэрэхэн сонхонуд хүнн орой болотор ялардаг бо-лоо нэн. Тэрэ хэдэн паар хүү-гэдэй шэнэ гуталнуудыг оёжо эхилээ.

Нэгтэ Цэрэндүлмэ хуушар-хан гурбан паар хүүгэдэй саб-хи баряад, Сэр-Одой гэрхэн соо ороходон, Сэр-Од улай-жа, алхыа хажуу тээшнэ табяад, хайрсагаа нэжэ, тэн-дэнэ шэб шэнэхэн гурбан паар хүүгэдэй сабхи гаргаад:

Би... би хүүгэдтэний бэлэг бэлдэб. Аба эдэниинэ, бү ар-са, гуйнаб, аба, — гэ нэн. Хүл-дэнэ таархал байха...

Сэр-Од түлгэнгээр мийрэн, юундэшьеб алха, хутагануудаа нэгэ байраһаан нүгөө байра-да табисагаажа байгаа нэн.

Энэниинэ харахан Цэрэн-дүлмын нүдэд гансата уяран-наа унагажа, мунгэн шүүдэр мэтэ дуналнуудаар ялазан байба. Тийхэднэ:

— Цэрэндүлмэ, би шамда дуратайб, үнийн дуратайб, хүүгэдтэниинэ дуратайб, — гэжэ Сэр-Од зориг орон, на-наһаана гансата хэлэжэрхибэ.

А. Жамбалдоржиев, монголхоо бурядшалба.

Советскэ правительствын буруушаал

МОСКВА, октябрийн 10. (ТАСС). СССР-һээ Аргенти-нэдэ байдаг посольство бандидуудай саг үргэлжэ довтол-жо байхантай, дашарамдуу-лан, СССР-эй Гадаадын хэрэ-гүүдэй министерство Советскэ правительствын даалгаварар эрид шанга буруушаалаа мэдүүлбэ. Москвада Аргентинын Республикын хэрэгүүдэй саг зуура эрхилхэ этигэмжэтэ гос-подин А. Олива Дэй гэшээд мүнөөдэр СССР-эй МИД-эй эльгээнэн ното соо энэ буруу-шаалын хэлэгдэнэ.

Буэнос-Айрестэ байдаг со-ветскэ посольствын байшанда бандидуудай довтолго хэг-дэхгүй гэжэ Аргентинын за-сагархидай найдуулан бай-гаашье наань, тиймэ довтолго болоолганагүй гэжэ ното соо тэмдэглэгдэнэ. Июлинь 26-да, сентябрийн 29-дэ бүлэг довтолгошод советскэ посоль-ствын байшангыг шулуугаар, мүн шатадаг холиотой шэл амнартануудаар шэдэжэ, үүднэ галдаһан, сонхонуд-днэ тэнэ сохонон байгаа.

Ийм хорото ябуулануудыг зоогсохо, советскэ посоль-ствын аюулгүй байдал хангаха, наадгүйгөөр ажаллаха арга олгохо зорилгоор шанга хэм-жэ дэри абаһынь Аргенти-нын правительствода СССР-эй МИД эрилтэ табина.

Буэнос-Айрестэ байдаг СССР-эй посольство тушаа хэгдэжэ байхан нимэ олон хо-рото ябууланууд хэгдэн хой-шолонгуудтай байжа болохо юм, тэрэнэй түлөө харюусалга Аргентинын Республикын пра-вительствода бүрин тохогодо байна гэжэ ното соо тэмдэг-лэгдэнэ.

БАЙГАЛАЙ ОЁРОЙ УНАНАЙ УРАДХАЛ

ИРКУТСК, октябрийн 9. (ТАСС). Байгал далайн унан дээдэ талаараа, мүн гүн оёроороо урдажа байдаг юм гэжэ СССР-эй Наукунуудай академийн Сиби-рийн отделенийн нуур сөөрм шэн-жэлхэ институтай хүдэлмэрлэг-шэд тодорхойлоо. Байгал далай хадаа мунгэнэй унаар дүүргэдэ-һон шулуун аяга шэнгээр урдын хүнүүдэй ханадаг байһы тэдэнэр эрид шууд буруушаана. Унаһаан дээдэ талада гададын хүсүүндэ нүлөөлнэ, гүн доогуураа уна-һын хуудалдгүй юм гэлсэдэг нэн.

Байгалай нуур сөөрм шэнжэл-хэ институтай директор Г. И. Га-лазий ТАСС-эй корреспонденттай хөөрлөхөдөө нигэжэ хэлээ: Бай-галай эрье дээрэ цөлхөдөө саарһанай томо комбинадуудай барилгын эхилхэдэ Байгалай урадхалнууд үргэнөөр шэнжэл-дэгдэг болоо. Ушарын угаа хайнаар сөөрлөгдөн уны да-лай руу урадхуулан оруулхынаа урда тээ, тэрэ унаһай хэр хурда-наар, хайшаа урдан ошожо холи-содхо, тэрэнэй хорото нүлөө-нэй али заргын түргэнөөр буура-ха байһанин мэдэхэ шухала юм.

Далайн унаһай урадхалны шэн-жэлхэ гэжэ зааһанай олообор-рилго зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ тон шухала удха наһартай. Ур-гамалай, амитадай эдэгээр баян унаһай урдажа байхад, оломи зааһан олон хүрөөрөө ябадаг.

Тус институтай гидрофизикын лабораторин хүдэлмэрлэгшэ В. И. Маньковский урадхалай хурданин тодорхойлоо олохо тон зохид түхэрэлгэ зохогоо. Тэрэн

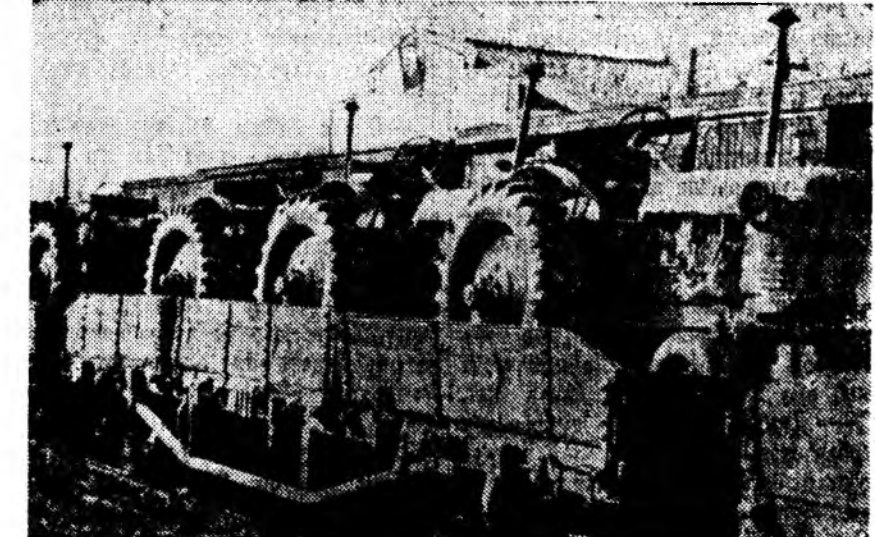
мүнөө байгша эрьелдэдэг хэм-жүүрхэ арба дахин үлүү хайн юм. Секунда соо 3—4 миллиметр хурданаар ябадаг урадхалны тэрэ түхэрэлгэ оложо хэмжэхэ арга-тай байна. Тэрэнхээ гадна, эр-дэмтэд шэл амһарта хэрэгдэнэ. Шэл амһарта соо анкетэ бшаг хэмжэ хайнаар бугдэн тамгалад, далайн унаһа хаяна. Зааһаад, матросууд, ангиушад, туристууд, эрьэ шадар хуудар хүнүүд шэл амһарты оложо, институтда мэдэсэнэ.

Байгал далайн урда талаарнь утаар урдын хоёр эрыюулгэ бии юм гэжэ түрүүшын шэнжэлгэ харуулаа. Тэдэнэй нэгэнийн 70 километр, нүгөөдэн 100 шахуу километр холо хүртэр үзэгдэнэ. Байгалай унаһай урадхалны шэнжэлжэ үргэлжэлөөр.

Хамтаралда боложо нэгдэнэн Ара-дай Корейн таряашад угаа эхэ юмэ бүтээжэ шаладаг болоо. Уни урда саһаа хойшо угаа эхэ аюул уша-руулжа байхан ган гасуури, унаһай үерые тэдэнэр хамтынгаа хүсөөр дилээ.

Газар уналха барилганууд арадай засагай тогтоомсор хэгдэжэ эхилээ гэжэ Корейн кооператорнууд бидэн-дэ баяртайгаар хөөрбэ. Дайнай хү-дээр энэ барилга илангала үргэнөөр дэлгэрээ. Ушр нүб гахад, Корейн

(Үргэлжэлэни 4-дхи нүүртэ)

Корейн Арадай-Демократи-ска Республикада хуөө ажа-хын машинууд улам олоор бүтэн гаргагдана.

Үнэртэгшэ жэлдэ Кляиска тракторна завод 28 хүсэтэй «Чонлима» гэжэ 3 мянган

трактор гаргаа нэн, 1961 ондо бүрин олон трактор гаргаһан. Зураг дээр: «Чонлима» тра-кторнууд Корейн провинцийн хү-дөө нотагуудта эльгээгдэжэ байна.

ЦТАК-гүй фотохронико.

Тэ ябадал хэгшэдтэй эрид тэмсэхэ

инизм байгуулжа бай-стводо хуули гурим юм хэгэ ябадал гар-гогүй гэжэ КПСС-эй ны проект дотор сэнэ.

Энэ түүхэтэ үе саг-дөөгэй ажалшад ай-амарха, ажаһууа хидхор тойбо татадаг-гүй үшөөл дайралда-һы али нэгэн хүнэй ганда, бэснэн энхэ-ро хүргэдэг, нийтын нийшье зөөрхдэ хуу-р гар хүрэдэг гэшэ.

Гэмтэ ябадал олонхи эхидхэ хулигаан аяг-һан дээрхээ ушар-дорхойлогдоно. Ху-лига боложо зо-хонхой амин наһанда-а хүний хүндөөр ябадалнууд үшөөл-дэ. Жэшэнь, Хорон-тэй хүдэлмэрлэшн, Баталов гэшэ ху-да гаргажа, Аносон, эрхшэды донгорог-хаджа, хүндөөр-һан байха юм. Ур-дахин сүүдүүлхэ, хо-дол архидадаг, да-даг байгаа. Хамта-нээрээ холо наһа-шай нүүлдэ гэмтэтэ-һэн.

Хүн сүүдээр хэгшэ-гү гэдэг Кяхта руу-Нэгтэ эндишэ эдэ-гэиндэ ногтуу оро-лзжээндэ байнгүй-гэ нэгдэ хаш-халдай буруушааха-н Соковиковае нү-бсудые бэлин-дараһан гэжэ.

Хуулийн ёһоор-байна. Ихэдээ-ган гэшэ нимэл-тэ хэрэгтэ хүргэ-болонго. Хулигаан-шад лэ социали-змтын гурим эрид-дэг, общество-лэгээдүүд болоно.

Убэл Усть-Кяхта-тагдай суглаан-гад, тэндэ хабаа-рицерт харуулган-да. Тэрэ үедэ зор-ион, галзуу ног-Шустов гэжэ хули-буутай сценэ дээ-дэд, «булгетнай-хам» гэжэ тэн-

дэ хуушадые бүрдүүлхэн, ай-лаһан, концерт табигшадые-үлдэжэ гаргаһан юм.

Харин энэ золигы хуулийн ёһоор шангаар хэгшэ гэжэ бэлдэжэ байха үедэ «Погра-нична» совхозоорхин Шустовта услово хэгшэлтэ үгыт, гар даа-жа абахамнай гэжэ байгаад эрилтэ хэг бэлэй. Тэрэ эрилтэ-буруушаагдаа, гэмтэ нюур-сүүдэй урда зогсожо, гэмээ-амсаа.

Гэм хэгшэды гар даан аба-даг ёһо үнэхөөрөө бии. Тээд-тэрэ хэрэг өөрынгөө зорилгодо-хүрэдэггүй. Зарим эмхи зур-гаан, албан газар, ажахиууд-хуули ёһо эблэгшэды гар даа-жа абахадаа, тэрэнхээ түл-өө харюусаха, гэм хэгшэ-хүмүүжүүлхэ байһан уялгаа-харюулдаггүй.

Энэ шухала хэрэгтэ хайша-хэрэгээр, ёһо тэдсэе хандаха-ушарнууд нэгэнтэ бэшэ ушар-даг.

Хамгаа, тэрэнхээгээ эгэшье-ногтуугаар алаха сэдхэлтэй-гээр буудһан Карпов гэшэ-арадай сүүдээр гэмүүлээ, олон жилээр эрхэ хайуулаа. Зүгөөр нимэ хэмхээ хэтэрхэн-амитанин хүдэлжэ байһан га-зарайн зон услово хэгшэлтэ-үгэхье гуйһан байгаа. Совет-хуули ёһон хүнэй түлөө, тэрэ-нэй ами наһа наринаар хам-гаалха гэнэн нангин зорилго-той ха юм даа. Яажэ нимэрхүү-үндэнэ хууриггүй гуйлтануудта-даган дууража байхаб даа.

Саашан үшөө нэгэ нимэ-ушар тухай тэмдэглэе. Хүнэй-хулигаануудта сохюулжа гү, али баһуулжа байханда, сут-таа байгааһадын гү, али ха-жуугаарнь гарааһад энэ тээс-хуули ушарыг сараха, болуул-ха гэжэ нэгдэдэггүй, харин

Кяхтын аймагай арадай судья.

Т. Тарасов,

«Бурят Унэндэ» бэшэһэнэй нүүлээр

„Баргажанайхид нобшорно“

Иимэ гаршадтай шүүмжэлхы статья манай газетын сентябрийн 15-най номерто толилогдон байгаа. Тэрэн соо байһаа ондо аймагай колхоз, совхозууд 100 хэдэ хонин бүриһөө оройдоо 59,6 хуыга аба-шье, искусствонна аргаар хонидоо үрэмжүүлгэдэ хайша хэрэгээр хандана гэжэ хэлэгдэн байгаа.

— Аймагай колхоз, совхозуудай, гүрэнэй пемстанцийн амал хү-дэлмэр гуримшуулагдаа. Тийхэдэ шухала хэрэгые наһын үдэрнүүдтэ дүүргэхээр тусхай асуудалнууд табигдаа, — гэжэ аймагай Советэй депута-дуудай гүйсэдхэхэ номитэдэй түрүүлгэшэ нүхэр И. Профимов редакцида мэдэсээ.

ЗОЛ ЖАРГАЛ

Самойдээр нийдэжэ ябахадэ до-ромнай хотирон зурыһан уула ха-данууд, гүн хонхор хүмэг жалга-нууд, орьёнд үндэр шулуун хабсаг-айнууд харагдана. Тийгээр байтар-уула хаданууд сэнхирлэн холодожо, наранай гэрэл туяанда байрайгай-номин хуэ таряалан тэбхидэн харагдана.

Таряалангы хүндэлэн зүһлэн ба-га, эхшье хубагуд, элхэн хаалтанууд олоор баригданхай. Но-голон гоё урган дайда нүдэ алдама-холо хүртэр тэгшээр нэмжнэ. Энэнай Хойто Корей соогоо агвэн-эха Ельтусамчхонриполиин тала бо-лоно.

Энэ тала дайда тухай олон үлгэр-домогүүдыг корей арад хэлсэдэг. Нэ-гэ нимэ үлгэр бии: угаа олон жэлэй-урда тээ 12 аха дүүнэр Янбан бая-най дарлалтаһаа зугадан Ельтусамч-хонриполиин талада хүржэ ерөн-байгаа ха. Янбанһаа сүлөөрөөд бай-хадаа, тэдэнэр тэнюун жаргалтай-гаар ажаһуужа эхилээ. Энэди га-зар элбэг баян ургаса үгэдэг байба. Үдхэн ногоотой үргэн бэлшээрхидн-эй түмэн малай хүрэгүүд бэлшэн-таргалаа. Гэбшье, сүхалтай бузар-Янбан «тэрбэдтшэды» бөдөржэ-олобо. Аха дүүнэрэй газар, мал хүр-эгүүднэ булжаа абад, ботоол-олын гэгшээр улам шангаар боогоо. Тэрэнэй нүүдээр Ельтусамчхонри-поли улаан саг соо зол жаргал ха-раагүй нэн.

Энэ нотагай Рипсок тосхондо-хуудат үбгөн тарашан Кан Ин Хак-гэгшээ энэ үлгэрыг дуулаа нэм. Кан Ин Хак бидэ хоёр хулаһан да-бисхэр дээрэ зэргэлжэ хуугаад, Ко-рейн хүдөө нотагуудай урда сагай,

мүнөөнэй байдал тухай хөөрлөдө-бэ. Дайнай ушарууһан аюул-шаджа, хара хөө болошорон улан-гир молонху, бомбын тэһэрхэн нү-хэнүүд, ооһорон хирлиһе, үнэхэн-тэндэ хаа хаангүй харагдажа бай-гаа. Таһа татуулан ганжэ мөөрт-эй жөөршөөн «Шерман» гэжэ а-мерикан танк тээшэ үбгөн нүдөө-рөө хилийн татаад хараа.

Наран орожо, боро хараан боло-шобо. Эмгэгтэй, эрэгтэй таряашад-хээрин ажаллаа бусажа ерээ. Дай-най шарха яажэ зайсуулхад, хойшо-до яажэ ажаһууһад гайһан шухала-асуудалар тэдэнэр хамтархаа суг-ларан хөөрлөдөб. Булгараа нэгдэ-жэ, газараа хамтадаа элдүүлхыгэ-нэгэ хүн дурдахаа. Энэ дурдахын-нилээн эхэ арасадаа гаргаб. «Минин газар», «минин сар», «минин барай-гар» гэжэ нураһан аад, тэрэн-һээ дары арасаһан таряашадта бар-хатай байшоо. Гэбшье нэгдэхэ-шухала байна, хамтаараа ябаа наа, урдын хойшологонуудыг түргэнөөр-зайсуулжа, шана, зол жаргалта ажа-байдалыг байгуулжа болохо гэжэ-олохон хүнүүд байн байтараа ойлго-бо. Рипсогто хүдөө ажаһын хамта-рал бии болоо нэн.

Газетын хэрэгээр яажэ байхадэ, Рипсогтой таряашадтай дахин уулза-һан. Кан Ин Хактай мүн лэ уулзаа. Найман жэл шахуу бөө бөө хара-гшынэ наа, тэрэ залуу болошон-шынгөөр намда харагдаа нэн. Най-тархан, туранхай бөтөй энэ хүнэй-норган сэхэ заадаа, ха хара үнэ-ниинь сайжа бууралтаагүй.

— Мүнөө үбгэрхэ саг бэшл. Ямар-хайхан ажабайдал эхилээ гэшэб! — гэжэ баяртайгаар энэбхилэн хэлээ.

Хиймэл саананаа

1911 оной революцийн 50 жэлэй ой

ПЕКИН, октябрийн 9. (ТАСС). 1911 оной революцийн 50 жэлэй ойдо зориулагдан баярай суглаан мүнөөдэр Пекинд болобо. Хятадай арадай политическ консул-тативна Советэй бүххитайдай комитетэй түрүүлэгшэ Чжоу Эн-лай суглааа нээгээ.

1911 оной революци Цинскэ династие халган юм. Ингэж агууехэ илалта туйлагдаа нэн гээд Чжоу Эн-лай тэмдэглэбэ.

Гэбшье империализм, феодализмда эсэргүү зорилгонуудаа бэлдүүлжэ шадаагүй. Хятадай коммунистууд 1911 оной революцида хабаадаан баатарнуудай зорилгыг хүсдөөр бэлдүүлэ гэжэ Чжоу Эн-лай мэдүүлбэ.

Социалист байгуулалтадаа бүрилгэжэ амжалтануудыг туйлаа гэжэ Чжоу Эн-лай уриалба.

Бүхх дэлхэйн арадуудай ханхарилсаа улам бэхжүүлхэ ёһотойдби. Дэлхэй дээрэ эб найрамдалай, демократичин илахын, арадуудай эрхэ сүлөөтэй болохын, социализмын илан мандахын түлөө тэмсэхэ болонбоди гэжэ Чжоу Эн-лай хэлбэ.

КНР-эй түрүүлэгшын орлогшо Дун Би-у суглаандаа хэ үгэ хэлэ.

Карл-Маркс-Штадтын хүдэлмэришэдтэй уулзаба

КАРЛ-МАРКС-ШТАДТ, октябрийн 9. ТАСС-эй корреспондент К. Саввин мэдээснэ:

Советскэ делегацийн гэгшүүд үсэгдэлдэ республикын промышленностин хэ түб болохо Карл-Маркс-Штадта ошобо. Станогүүдэ бүтэдэг «Модуль» гэжэ завод советскэ делегация хараба.

Заводой дирекциин, партияна организациин, нийтын организацинуудай түлөөлэгшэд советскэ делегация хани халуунаар угтаба.

Тус предприятиин директор К. Хистерман заводой түгэх тухай А. И. Микоянда хөөржэ үгөө.

Заводой 5-дахы цехтэ митинг болобо. Тэндэ А. И. Микоян үгэ хэлэ.

Румынийн Арадай Республика Арабуудай Сирийн Республика мэдэрбэ

БУХАРЕСТ, октябрийн 10. (ТАСС). Румынийн Арадай Республика Арабуудай Сирийн Республика мэдэрхэ

ЗОЛ ЖАРГАЛ

(Түгэхэл. Эхинийн 2-дохы нюурта)

Ажал парти, правительство хуурай гандангай газарыг уахдаа гойн зорилго табиа нэн. Унанай түлөө тэмсэл бүхы арадай анхаралыг татаа. Тосхон, предпрятя, эмхи зургаан бүрийн хуунд унанай барилгын ажалдаа томилогдоо. Аха дүү социалист оронууд Корейн Арадай-Демократическа Республикада хэ тухаламжа үзүүлбэ. Унанай хаалтын, насосно станцийн тухаралга, акскаваторнууд, бульдозернууд, ашаагаа өөрөө буулгадаг машинанууд Советскэ Союзнаа, Хитадаа, Чехословакияа, ГДР-нээ элбэгдэбэ.

Рипсок тосхондо байдаг Урда Шхен провинцида Анжугай уналагын система баригдажа, таряалангай дүшн минган тенбо (тенбо—0,99 га) гандангай газар уналаа.

Энэ система бариха түсэбнэ алар 1919 ондо японууд зохионон юм. 26 жэлэй туршада тэдэнэр бүхы хүдэлмэрийн мин арбанай нэгэ хубишын дүүргэе нэн. Теэд бидэнэр таренин нэгэ жэл арбан нарын туршада бариха дүүргэбди,—гэжэ Кан Ин Хак хөөрөнбэ.

Ельтусамхонриполиин тала дайда, Рипсок тосхон унанай хүсөөр гоё боложо хубилаа. Ургаса таряан хайнаар гаража, эдөө хоол элбэгжэ. Мүнөө андэ тенбо бүрийнөө дүрбэн тоно байраг хураана. Ажалай партияны гэгшүүн Цой Ен Да гэгшын бригада угтаралга жэлдэ даажэ абана 700 тенбо газарай тенбо бүрийнөө хоёр дахин хэ ургаса хураагаа.

Цой Ен Да басаган—үетэн залуушуулай түлөөлөгшэ мүн. Мүнөө тэрэ оройдоол 21 нахатай. Дайнай үедэ ажы, аба хоёрын наба бараа нэн.

Дунда хургуули дүүргэбээр гурбан жал болооб. Тосхоной залуушуулай бүлгэмэй секретарь байгаа нэм. Мүнөө бригадир болохоб.—гэжэ Цой Ен Да өөр тухайгаа хөөрөнбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн Сессидэ

НЬЮ-ЙОРК, октябрийн 10. ТАСС-эй корреспондент А. Пономарев мэдээснэ: ООН-эй Генеральна Ассамблейн үсэгдэлдэрий пленарна заседанида Индонезийн, Израилин, Украинскэ СССР-эй түлөөлөгшэд үгэ хэлбэ.

Дэлхэй дээрэ тохёолдоон байдалыг хараадаа абаха хэрэгтэй гэжэ Индонезийн гадаадын хэрэгүүдэй министр Субандрио хэлбэ. 600 гаран миллион хүн зонтой Хитадай Арадай Республика тус организацида оруулагдангай гээд Субандрио мэдүүлэ. Германиян хоёр гүрэнэй оршожо байһанин мэдэрхэ саг болобо гэжэ Индонезийн түлөөлөгшэ үргэлжэлүүлэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрхээр 16 жэл болобо. Германиян Рейхын орондо бээ дааһан хоёр гүрэн би болобо гэжэ УССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Паламарчук тэмдэглэбэ. Гэбшье эдэ гүрэнүүдтэй эбэй договор мүнөө хүрэтэр баталагдаагүй байһаа. Боннын правительство мүнөө Баруун Европодо эгээ олон сэрэгтэй болонхой.

Баруун гүрэнүүд Берлиндэ хойшолонтой байдал зориута тохёолдуулаа. Харин тигээд Советскэ Союз Баруун Берлиндэ «аюул тохёолдуулаа» гэжэ тэдэнэр хашхарагдадаг гээд УССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр хэлбэ.

Хитадай Арадай Республи-

ОАР-ай түбэй органуудта ородог Сирийн түлөөлөгшэд тушаалһаа бууба

КАИР, октябрийн 10. (ТАСС). ОАР-ай национальна суглаанай гэгшүүд—Сирийн түлөөлөгшэд тушаалһаа бууха тухай национальна суглаанай генеральна секретарьта мэдээсэбэ.

ОАР-ай национальна суглаанда бүхидөө 600 депутатууд хунгагданхай. Тэдэнэй

Хорото хэрэг бэлүүлхэ хүсэлтэй

ЛОНДОН, октябрийн 10. (ТАСС). Берлин тухай хэлсээнүүдэ буруутуулхын зорилгоор Баруун Германиян хүтэлбэрилхы бүлэглэлүүд тусхай

шиндхэбэри абаа. Тигээд тэрэнэй дипломатическа харилсаануудыг тогтоохо болобо.

Ударна вахтада жагсабад

Түмэр замай Горхоной паровозно депогойхид партиянын ээлжээтэ съездын хүндэлдэ абанаан уяагаа хэрэг дээрнэ бэлүүлхэн тухайгаа элидхэбэ. Коммунист ажалай предпрятинин хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхээр тэмсэжэ байгаадаа 10 нарынгаа түсэбнэ болзорхоон холо урид дүүргэбэ. Тийхэдэ юнэ нарын туршада 800 тонно нүүрхэ алмаа. Съездын нээгдэтэр, октябрийн 11-нээ 17 хүрэтэр алмаан энэ түлшээрээ ажаллаха гэжэ тэдэнэр шийдэнхэй.

Ахалагша машинист Николай Кисляков, машинист Аркадий Калинин, Василий Цыганков, Семен Кушнарев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг экипажууд социалист мурсысөөд түрүүлжэ ябаһаар.

Горхоной паровозно депогой коллектив Зүүн-Сибирин түмэр замай Улан-Удын делениин дамжуулгын Улаан тугые 3-дахы нараяа бариһаар. Мүнөө эдэнэр съездын хүндэлдэ ажалай ударна вахтада жагсабад.

С. Тюлюкин.

30 үнэтэ дурадхал

КПСС-эй XXII съездын хүндэлдэ Гусинозерск шхатауправленийн горнягууд уралан нарижуулга, ухаалан зохиолгын тусхай нара сонсохон юм. Ажалай новаторнууд энэ нарада эдэбхитэйгээр хабаадлаа. Үнгэрһэн түрүшын хахадта 36 үнэтэ дурадхал ороо. Уралан нарижуул-

гын гурбанай нэгэ хубинэ 7/8 шхатын горнягууд оруулан байна.

Электрослесарь Малышенко, вулканизаторщик Налетов, машинистнар Шкуратов, Еремеев, Кобелев гэгшэдэй оруулан дурадхалууд хонирхолтой.

ШУЖАЛАХЭРЭГЖА...

хэлэжэ шадана. Нургуулида орохо бологоруо эдэ үхибүүднэй англи хэлэн дээрэ бага зэргэ хөөржэ хураха бээ гэжэ № 4 садай үхибүүдтэ ангил хэлэ заажэ байһан хүдөө ажалын институтай багша Вера Николаевна Андреева хөөрөнбэ.

Үнэхөөрөөшье ходо энэ янзаараа тэндхэй үхибүүд харин гүрэнэй хэлэ үзөө, шудалаа наа, нургуулин наһанда хүрэтэрөө ядаралгүй хөөрэлдэжэше шадаха болохо аабза гэжэ наһагдана.

Мүнөө № 4 садай үхибүүд англи хэлэн дээрэ багахан зүжэг бэлдэжэ байна. Ойрын үдэрүүдтэ тэрэ зүжэгөө харуулаһаа.

А. Куртик. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурдай хүдөө ажалын институтай багша В. Н. Андреева № 4 садай үхибүүдтэ англи хэлэ заажа байна.

АВТОРАЙ ФОТО.

Юрөөгэй эдэбхипэд

ШАБАРТЫНХИД ШАЛГАРНА Ташар тосхонһоо арбаад модной газарта Шабарта гэжэ нутаг оршодог. Эндэ Салынган Карл Марксын нэрэмжэе колхозой түрүү хоншоод—Нима Бальдириович Ачитеве, Цыбикдулма Баниева гэгшэд ажалладаг юм. Тэдэнэр арбан хоёр жэлэй туршада таһалгааргайг эхэ хоншоо харууналжа яһала хэ дүй дүршэлтэй болонхой. Тиймэһөө харууналжа байһан 800 толгой эхэ хоншоо 784 хурга абажа түлжүүлэ. Тийхэдэ хонин бүрийнөө 4 килограмм хайн шанартай нооно хайшалан байна.

Корейн Арадай-Демократическа Республикын барилдаа түмэр үргөөр хэрэглэгдэжэ болоо. Жамбалов түмэр-бетон гарбад предпрятинууд барилдаа бэлэн конструктор барилтануудыг хангана. Зураг дээрэ: Пенхянай хабсаргал түмэр-бетонной завод дээр уһа гүйлгэхэ асбодментын соргонууд бэлдэхэгдэжэ байна. ЦТАК-эй фотохронико.

Ирагуу хүгжэмэй ая доро элидхэбэ

Улан-Удын вокзал дээрэ октябрийн 10-най үдэшэ хүн зон олоороо сугларба. Эдэмнай юрын поезд, айшадые хүлээгээ бэшэ. Харин Хабаровска хизаарай комсомол-залуушуулай үүсхэлээр эмхидхэгдэн алдарт партингаа съезддэ—Москва хото ажалайнгаа агууехэ илалтын бэлгүүднэ абаашажа ябаһан эстафетнэ поезд татажа байба. Хабаровска хизаарай залуушуулыг бэлдэжэ хамдан үшөө 17 хизаар областнуудай залуушуул өһөднөө ажалай бэлгүүднэ тус поездоор түүхэтэ съезддэ эльгээхэ юм. Бурдай залуушуулай ажалай бэлгүүдээр мүн лэ байсамаар байгаа.

Үдэшын 8 часай үеэр ирагуу хүгжэмэй аялга доро зүг бүхэнһөө уриа лозунгуудаар шэмэглэгдэн Хабаровск—Москва гэгшэ эстафетнэ поезд хүржэ ерэнэ.

ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой нэгдэхэ секретарь нүхэр Булдаев митинг нээжэ тус эстафетнэ халуун зүрхэнһөө амаршалба. Нүүлээрнэ ПВЗ-ийн вагон хабсаргалын цехин стелар Виктор Каушкида үгэ үгтэнэ.

Манай комсомолшууд алдарт съездын хүндэлдэ түсэбнөө гадуур 2 вагон, нэгэ

Мунэ баһа «политиние» ургуулаха талаа залуушуул горьтойхоно туйлаба.

Мунэ баһа «политиние» ургуулаха талаа залуушуул горьтойхоно туйлаба. 28135 га кукуруза таригдажа, гаса абтаа.

Мал ажал дээрэ байһан залуушуул эхэ татай. Тэдэнэр 20,000, 400,000 шубуу буряа тэнжэһэн байна.

Түүхэтэ XXII съездын хүндэлдэ комсомол болгон 1140289 оруулан тухайгаа холтойгоор областной дэ зүгһөө элидхэбэ, нүхэр Орехов үгээтэ Тигээд дарлагар төһөн дээрэ алтан үзэ бэшэгдэнэ. Бурдай комсомол-залуушуулай бэлэг—рапортыг эстафетнэ поездо абана комсомол секретарь Тамара Багдариулба.

Тэрэн манай бэлэггэ гартаа барин омог тайгаар нигэжэ мэдүү

— Би Танай ажалай тын энэ бэлэг дээжэ тэй дээрэ тоолон абарал партингаа съезддэ ква хүргэхыемни наһа

Митинг дүүржэ, хуркестрын ирагуу хайхы доры Хабаровск—Москва эстафетнэ поезд замда хуугайлаар мэдүү

Р. Цыбикдулма

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

Мүнөөдөр дамжуулаа програм

18.00 — Цыбикдулма тэ зориулагдан бурят холбоонон 18.20 — «Алдарт партингаа концер. 18.35 — «Барилдаа уулзалга» гэһэн дамжуулаа. «Сибирин ород арадай концер. 19.15 — «Партидэ утуулан» гэһэн пижжуула бурят хэлэн дээрэ. Анатолий Александрович дуунай урвотер. 19.30 — «Толонор барилдаа» гэһэн залуушуудай зорил дамжуулаа. Бурят хоншоо 20.40 — «В. Ямниловыг ческа хужам. 21.05 — «Аймагтай «Коммунизм» тугуулгэжэ нүхэр «Хайн нута газар — тийм хоншоо» гэһэн 21.20 — «Забайкалийн театр» гэһэн хугжамтаа.

Мүнөөдөр дамжуулаа програм